

æterna? Quid ei dixit? Dixit ei: Perde quod habes? Planè, etiam si hoc diceret: Perde temporalia, diceret; ut adquiras æterna. Non ei tamen dixit: Perde quod habes; videbat enim illum amatorem rerum suarum. Non ait: Perde; sed ait: Migra, ubi non perdas. Amas thesauros tuos? Amas pecuniam tuam? Amas divitias tuas? Amas prædia tua? Quidquid amas, in terra habes. Ibi habes quod amas, ubi perdas & pereas. Consilium do, migra in cælum. Hic si habes, perdes quod habes, peribis cum eo quod perdis. Ibi autem si habes, non amisisti; sed sequeris quò misisti. Consilium ergo do, &c.... * Quare contempsimus patrem monentem, & hostem sensim invadentem? Multos ergo poenitet. Nam quidam (quod re vera dicitur accidisse) homo, non dives, sed tamen etiam de tenui facultate, pinguis adipe caritatis, cum a solidum, ut asolet, vendidisset, centum b folles ex pretio

* Omissa
repete ex
Serm. 60.
n. 7.

a

b

a Quanti solidum aureum vendiderit, non declarat; intelligi autem potest ex Novella Valentiniani XXV. inter Theodosianas, qua cautum est: *Ne unquam intra septem millia nummorum solidus distrahatur.* Cassiodorus sex olim millibus venditum docet lib. I. Var. ep. X. *Sex,* inquit, *millia denariorum solidum esse voluerunt.* SIRM. b Folles æreos dicit, non argenteos. Argentei enim folles centum pars solidi exigua non essent. Ut denarios ergo appellabant, tum argenteos, tum æreos; sic folles alii argentei fuerunt, alii ærei. Follium æreorum valor, aut idem fuit ac nummorum, seu denariorum, quorum sex septemve millia in solido censebantur, aut utriusque generis non magnum discrimen. Folles autem argentei Augustini ævo quid valerent, æstimari potest ex lege III. Cod. Theod. De suariis, quæ porcinae pretium in singulas libras senis follibus definit, & ex iis, quæ in lib. 22. de Civ. Dei cap. 8. narrantur de Florentio sartore hypnensi, qui grandem piscem trecentis follibus vendidisse dicitur. Utrobique enim congruere omnia possunt, si pro follibus asses, sive solidi sumantur monetæ nostræ gallicanæ. Nam & porcinae in singulas libras solidorum sex justum fuerit pretium, & grandem piscem trecentis

solidi pauperibus jussit erogari. Factum est. Ibi ille hostis antiquus, id est, diabolus, a ut poeniteret eum boni operis sui, et quod obediendo rectè fecerat, murmurando deleret, immisit furem, & abstulit totum, unde pauperibus datum erat exiguum. Expectabat diabolus vocem blasphemantis; invenit laudantis: expectabat fieri titubationem; invenit confirmationem. Hoc volebat quidem & inimicus, ut poeniteret eum, & poenituit. Sed videte quid. Me, inquit, miserum, qui non totum dedi! Hoc enim perdidit quod non dedi. Non enim ibi posui, quò fur non accedit. Ergo si consilium est hoc, * &c.

* Reliqua
habes in
Serm. 60.
n. 8. & seq.
usq. ad fin.

EPISTOLA XLVI. *

Publicola Augustino proponit multas quæstiones.

* Aliàs
CLIII. quæ
autem 46.
erat, nunc
214.

*Dilecto & venerabili patri AUGUSTINO
episcopo PUBLICOLA.*

SCRIPTUM est: Interroga patrem tuum, & indicabit tibi, seniores tuos, & dicent tibi. *Unde & mihi exquirendam legem de ore sacerdotis judicavi in causa tali: quæ qualis sit, per litteras expono, simul etiam ut & ego instruar in diversis causis. Singulas*

Scripta
forte an.
398.
Deut. 32. 7.

au-
assibus nostris vendi nihil est absurdi. Quo fit, ut follium & solidorum nostratum valorem eundem conjicere liceat, vel affinem. Verum hæc de folle accipienda, quatenus certum nummi genus significat. Follis enim aliæ sunt in re pecuniaria notiones, quæ ad rem hoc loco non faciunt. SIRM.

a Sirmondus ex Regio Codice, egit ut poeniteret. Abest egit à Mich. MSS.

Quaestio I.

a

autem quaestiones & diversas, per capitula designari feci, ad quas singillatim dignare respondere. IN arzugibus, ut audivi, decurioni qui limiti praest, vel tribuno solent jurare barbari, jurantes per demones suos, qui ad deducendas a bastagas pacti fuerint, vel aliqui ad servandas fruges ipsas, singuli possessores vel conductores solent ad custodiendas fruges suscipere, quasi jam fideles, epistolam decurione mittente, vel singuli transeuntes quibus necesse est per eos transire. Mihi autem disceptatio in corde nata est, si ille possessor, qui susceperit barbarum, cujus fides per demonum jurationem firma visa est, non coinquinatur vel ipse, vel illa quae custodit, vel ille qui deducitur a deductore barbaro. Sed hoc debes scire, quia qui jurat barbarus a possessore pro servandis frugibus accipiat aurum, vel a viatore deductor; sed tamen cum hac veluti mercede, quae solet dari a possessore, vel a viatore, juramentum etiam illud in medio est mortale datum decurioni vel tribuno: quod perturbat me ne polluat illum, qui suscipit barbari juramentum, vel illa quae custodit barbarus. Quacumque enim conditione etiam auro dato, & obsidibus datis, ut audivi, tamen juramentum iniquum medium intercessit. Dignare autem mihi definitivè rescribere, & non suspensè. Quod si ipse scribas dubitanter, ego in majores dubitationes incidere possum, quam antequam interrogassem. Hoc etiam audivi,

II.

quia
a Bastaga à βασάγα bajulo, ferculum est, juxta Lexicon Jurid. portandis rebus fscalibus accommodatum; bastagia verò dicebatur ipsum onus portandarum rerum per jumenta.

quia ipsi homines conductores, qui praesunt rei meae, juramentum per demones suos jurantibus barbaris accipiunt pro servandis frugibus. Si ergo cum illi jurant per demones suos ut custodiant fruges, non polluant ipsas fruges, ut si inde manducaverit christianus sciens, vel de pretio ipsarum rerum fuerit, coinquinetur, significare dignare. Item ab alio audivi, quod conductori non juratur a barbaro, & alter dixit, quia juratur conductori. Si etiam falsum mihi dixit ille, qui dixit jurari conductori, si jam pro hoc quod solum audivi, non debeo uti de ipsis frugibus, vel de pretio ipsarum propter auditum solum, quia dictum est: Si autem quis dixerit: Hoc immolatitium est idolis, nolite manducare propter illum, qui indicavit: si tamen etiam haec causa similis est causae de immolatitio. Quod si ita est, quid debeo de ipsis frugibus, vel de pretio ipsarum facere? Si debeo requirere de utroque qui mihi dixit, quia non juratur conductori; aut qui dixit, quia juratur conductori; & dictum uniuscujusque probare per testes, qui verum dixit de illis duobus, & tamdiu non contingere de ipsis frugibus, vel de pretio, quamdiu mihi probatum fuerit, si verum dixit ille qui dixit, quia non juratur conductori? Si barbarus qui per juramentum suum jurat malum, fecerit illum christianum conductorem vel tribunum qui limiti praest, jurare sibi pro fide illi servanda pro custodiendis frugibus, per ipsum juramentum mortale per quod ipse jurat, si solus ille christianus coinquinatus sit, si non & illa quorum causa jurat. Aut si paganus, qui limiti praest, juraverit barba-

III.

I. Cor. 10.
28.

IV.

V.

79

- ro pro fide illi servanda per mortale juramentum, si non coinquinat pro quibus jurat. Si quem misero ad arzuges, si licet ei juramentum accipere à barbaro illud mortale; & si non coinquinatur, si susceperit tale juramentum christianus? Si de area trituratoria tritici vel cujuscumque leguminis, aut torculari, de quo dæmoni oblatum est, si licet inde manducare christianum scientem? De luco si licet ad aliquem usum suum christianum scientem ligna tollere? Si quis vadens ad macellum emat carnem, quæ non sit immolatio, & cogitationes duas habuerit in corde, quod immolata sit, & non sit immolata, & illam tenuerit cogitationem qua non immolatam cogitabit, si manducaverit, an peccat? Si quis bonam rem, de qua dubitat an bona aut mala sit, si faciat putans bonam, cum tamen putasset & malam, si peccatum adscribatur ei? Si quis dixerit quod immolatio est mentiens, & postea dixerit iterum, quia mentitus est, & ad fidem verè mentitus est, si licet christianum inde manducare, aut vendere, & de pretio uti ex eo quod audivit? Si christianus aliquis ambulans, passus necessitatem, victus fame unius diei, vel vidui, vel multorum dierum, ut jam durare non possit, ita occurrerit, ut in ipsa necessitate famis, in qua sibi videt jam mortem proximare, invenerit cibum in idolo positum, ubi nullus sit hominum, & non possit invenire alium cibum, debet mori, aut exinde cibari? Si christianus videat se à barbaro vel romano velle interfici, debet eos ipse christianus interficere, ne ab illis interficiatur: vel si licet sine interfectione eos

re-

repellere vel impugnare, quia dictum est: Non resistere malo? Si murum possessioni debet christianus facere propter hostem, & si ille christianus qui fecerit murum, causa non existit homicidii, cum inde aliqui cæperint pugnare, & interficere hostes? Si licet de fonte bibere, vel de puteo ubi de sacrificio aliquid missum est? Si de puteo qui in templo est, & desertum factum est, debet christianus bibere? Si in templo quo colitur idolum, puteus ibi sit vel fons, & nihil ibi factum sit in eodem puteo vel fonte, si debet haurire aquam inde christianus, & bibere? Si christianus debet in balneis lavare, vel in thermis, in quibus sacrificatur simulacris? Si christianus debet in balneis, quibus in die festo suo pagani loti sunt, lavare, sive cum ipsis, sive sine ipsis? Si in solio * ubi descenderunt pagani ab idolis venientes in die festo suo, & aliquid illic in solio sacrilegii sui fecerint, & scierit christianus, si debet in eodem solio descendere? Si christianus invitatus ab aliquo appositam habuerit carnem in escam, de qua dictum fuerit illi, quia immolatio est, & non manducaverit eam: postea autem ab aliquo translata ipsam carnem aliquo casu invenerit venalem, & emerit eam, aut appositam habuerit ab aliquo alio invitatus, & non cognoverit eam, & manducaverit, si peccat? Si de horto vel de possessione idolorum vel sacerdotum eorum debet christianus sciens olus emere, vel aliquem fructum, & inde edere? Sanè de juramento, vel de idolis, ut labore non patiaris in requirendo, quæ Domino donante invenerimus, ante oculos tuos volui propo-

Matth. 5.
39.
XIII.

XIV.

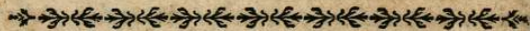
XV.

XVI.
* Vase sci-
licet in quo
sedentes
lavaban-
tur.
XVII.

XVIII.

ne-

nere : siquid autem aliud apertius aut melius in Scripturis inveneris , dignare mihi significare. Unde quæ invenimus , hæc sunt ,
Gen. 31. 53. ubi Laban dixit ad Jacob : Deus Abraham , & Deus Nachor : quem autem Deum , non significavit Scriptura. Et iterum : Abimelech quando venit ad Isaac ubi juravit , vel qui cum illo erant ; sed quale juramentum , non significavit Scriptura. Iterum de idolis , ubi ad Gedeon dictum est à Domino in libro Judicum , ut de vitulo , quem occiderat , holocaustum faceret. Et in Jesu Nave de Jericho , ut omne aurum , argentum , & ærumentum inferretur in thesauris Domini , & sanctum vocatum est de civitate , quæ anathema est. Et quid est illud quod in Deuteronomio positum est : Non inferes abominationem in domum tuam , & anathema eris sicut hoc ipsum est ? Dominus te servet : saluto te : ora pro me.

EPISTOLA XLVII. *

* *Alids*
CLIV. quæ
autem 47.
erat , nunc
215.

Augustinus Publicolæ dissolvit aliquot ex propositis quæstionibus.

Honorabili & dilectissimo filio PUBLICOLÆ
 AUGUSTINUS in Domino salutem.

Scripta
circ. idem
tempus.

I. **Æ**STUS animi tui posteaquam didici litteris tuis , etiam mei continuo facti sunt , non quò me omnia talia permoverent , quilibet indicasti te esse permotum : sed quomodo tibi auferrentur hi æstus , fateor , æstuavi ; maximè quia petis ut definitivè tibi res-

rescriberem , ne in majores dubitationes incideres , quàm antequam interrogasses. Hoc enim video non esse in mea potestate. Nam quomodo libet scripsero quæ mihi videntur esse certissima , si tibi non persuasero , proculdubio eris incertior. Non autem sicut mihi adjacet suadere , eo modo adjacet etiam persuadere cuilibet. Verumtamen ne tuæ dilectioni negarem operulam meam , post aliquantam deliberationem rescribendum putavi.

2. Movet te certè utrùm ejus fide utendum sit , qui ut eam servet , per dæmonia juraverit. Ubi te volo priùs considerare , utrùm si quispiam per deos falsos juraverit se fidem servaturum , & eam non servaverit , non tibi videatur bis peccasse ? Si enim tali juratione promissam custodiret fidem , ideo tantum peccasse judicaretur , quia per tales deos juravit : illud autem nemo rectè reprehenderet , quia fidem servavit. Nunc verò quia & juravit per quos non debuit , & contra pollicitam fidem fecit quod non debuit , bis utique peccavit : ac per hoc qui utitur fide illius , quem constat jurasse per deos falsos , & utitur non ad malum , sed ad licitum & bonum , non peccato ejus se sociat quo per dæmonia juravit , sed bono pacto ejus quo fidem servavit. Neque hîc eam fidem dico servari , qua fideles vocantur qui baptizantur in Christo. Illa enim longè alia est longèque discreta à fide humanorum placitorum atque pactorum. Verumtamen sine ulla dubitatione minus malum est per deum falsum jurare veraciter , quàm per Deum verum fallaciter. Quanto enim per quod juratur magis est sanctum , tanto magis est pœnale perjurium. Alia ergo quæstio est , utrùm non peccet qui per falsos

Ivo p. 12.
c. 35.
22. q. 1.
Movet. 3.
sent. dist.
39. cap.
Post hæc.

22. q. 1.
Sed quæritur. 3. sent.
dist. 39.
Post hæc.

deos sibi jurari fecit, quia ille qui ei jurat, deos falsos colit. Cui quæstioni possunt illa testimonia suffragari, quæ ipse commemorasti de Laban & Abimelech, si tamen Abimelech per deos suos juravit, sicut Laban per Deum a Nachor. Hæc, ut dixi, alia quæstio est, quæ me meritò fortassis moveret, nisi illa exempla occurrissent de Isaac & Jacob, & si qua alia possunt inveniri. Si tamen illud non adhuc movet quod in novo Testamento dictum est, ne omnino juremus. Quod quidem mihi propterea dictum videtur, non quia verum jurare peccatum est, sed quia pejerare immane peccatum est: à quo nos longè esse voluit, qui omnimodò ne juremus admonuit. Sed tibi aliud videri scio, unde nunc disputandum non est, ut illud potius agamus unde me consulendum putasti. Proinde sicut non juras, ita nec alium, si hoc placet, jurare compellas: quàmvis dictum sit, ne juremus; nusquam autem in Scripturis sanctis legi meminerim, ne ab alio jurationem accipiamus. Alia verò quæstio est, utrùm ea pace debeamus uti, quæ inter alios invicem jurantes facta est. Quod si nolumus, ubi vivamus in terris, nescio utrùm invenire possimus. Neque enim tantummodo limiti, sed universis provinciis pax conciliatur juratione barbarica. Unde & illud sequetur, ut non fruges tantum, quæ ab eis custodiuntur, qui per deos falsos juraverunt, sed ubique inquinata sint omnia, quæ ipsa pace muniuntur, quam juratio illa confirmat. Quod si absurdissimum est dicere, nec illa te moveant quæ movebant.

Item

a Editi & MSS. per Deum Jacob. Castigatiùs citatur à Canonistis, per Deum Nachor.

Matt. 5. 34.
Ivo p. 12.
c. 4. 22. q.
I. in novo.

22. q. I.
Quamvis.

3. Item si de area vel torculari tollatur aliquid ad sacrificia dæmoniorum sciente christiano, peccat si fieri permittit, ubi prohibendi potestas est. Quod si factum comperit, aut prohibendi potestatem non habuit, utitur mundis reliquis fructibus unde illa sublata sunt; sicut fontibus utimur, de quibus hauriri aquam ad usum sacrificiorum certissimè scimus. Eadem est etiam ratio lavacrorum. Neque enim spiritum deducere de aëre dubitamus, in quem scimus ire fumum ex aris omnibus & incensis dæmoniorum. Unde apparet illud esse prohibitum, ne in honorem alienorum deorum aliqua re utamur, aut uti existimemur, sic eam accipiendo, ut quàmvis animo contemnamus, eos tamen qui nostrum animum ignorant, ad hæc honoranda ædificemus. Et cum templa, idola, luci, & siquid hujusmodi, data potestate, evertuntur, quàmvis manifestum est cum id agimus, non ea nos honorare, sed potius detestari; ideo tamen in usus nostros privatos dumtaxat & proprios non debemus inde aliquid usurpare, ut appareat nos pietate ista destruere, non avaritia. Cum verò in usus communes, non proprios ac privatos, vel in honorem Dei veri convertuntur, hoc de illis fit quod de ipsis hominibus, cum ex sacrilegis & impiis in veram religionem mutantur. Hoc Deus intelligitur docuisse illis testimoniis quæ ipse posuisti, cum de luco alienorum deorum jussit ligna ad holocaustum adhiberi: & de Jericho, ut omne aurum, argentum, & æramentum inferretur in thesauros Domini. Quapropter etiam illud quod in Deuteronomio scriptum est: *Non concupisces argentum, vel aurum illorum, nec accipies inde tibi, ne excedas propter illud: quoniam abominatio est*

Ivo p. 11
c. 98. 26. q.
2. Si de
area.

Jud. 6. 26.
Jos. 6. 19.

Deut. 7. 25.

Domino Deo tuo, & non conferes execrationem in domum tuam, & eris anathema, sicut & illud est; & offensione offendes, & coinquinatione inquinaberis abominatione illa, quia anathema est; satis apparet aut ipsos privatos usus in talibus esse prohibitos, aut ne sic inde aliquid inferatur in domum ut honoretur: tunc est enim abominatio & execratio; non cum talium a sacrilegus honor aperi-

tissima destructione subvertitur.
 4. De escis autem idolorum nihil amplius nos debere observare, quam quod præcepit Apostolus, certus esto. Et ideo de hac re verba ejus recole, quæ si obscura essent, pro modulo nostro exponeremus. Non autem peccat, qui cibum postea nesciens manducaverit, quem prius tamquam idolothyum respuit. Olus vel quilibet fructus in quolibet agro natus, ejus est qui creavit, quia *Domini est terra, & plenitudo ejus; & omnis creatura Dei bona est.* Sed si illud, quod in agris nascitur, consecratur idolo, vel sacrificatur, tunc inter idolothyta deputandum est. Cavendum est enim, ne si putaverimus non vescendum olere, quod nascitur in horto templi idoli, consequens sit ut existimemus non debuisse Apostolos apud Athenas cibum sumere, quia civitas erat Minervæ ejusque numini consecrata. Hoc & de puteo responderim, vel fonte, qui in templo est. Plus autem movet reverà, si aliquid sacrificiorum in fontem vel puteum projiciatur. Sed eadem ratio est aëris, qui omnem eum fumum recipit, de quo supra diximus: aut si hoc ideo putatur distare, quia

Beda vulgatus I. Cor. 10. Pr. 23. I. I. Tim. 4. 4.

^a In excusis habetur, *talibus sacrilegiis*: contra in MSS. *talium sacrilegus*, & meliùs.

illud sacrificium, de quo fumus aëri confunditur, non fit ipsi aëri, sed idolo alicui vel dæmonio; aliquando autem sic mittuntur sacrificia in aquas, ut ipsis aquis sacrificetur: non ideo utique solis hujus luce non utimur, quia ei sacrilegi ubi possunt sacrificare non cessant. Sacrificatur etiam ventis, quibus tamen utimur ad tantas nostras commoditates, cum eorundem sacrificiorum fumum ipsi quodammodo haurire & vorare videantur. Siquis dubitat de aliqua carne, utrum immolatitia sit, & non est immolatitia, si eam cognitionem tenuerit quod immolatitia non sit, & ea vescatur, non utique peccat: quia nec est, nec jam putatur immolatitia, etsi antea putabatur. Neque enim non licet corrigere cogitationes à falsitate in veritatem. Si quis autem bonum putaverit esse, quod malum est, & fecerit, hoc putando utique peccat. Et ea sunt omnia peccata ignorantiae, quando quisque bene fieri putat, quod malè fit.

5. ^a De occidendis hominibus ne ab eis quisque occidatur, non mihi placet consilium; nisi fortè sit miles, aut publica functione teneatur, ut non pro se hoc faciat, sed pro aliis, vel pro civitate, ubi etiam ipse est, accepta

Ivo p. 10. c. 1. 23. 4. 5. De occidendis.

N 3

le-

^a Quid sibi de hac re videretur, jam aliàs aperuerat Augustinus in lib. 1. *De Libero arbitrio* c. 5. ubi demum Evodii sententiam comprobavit n. 13. Eos videlicet apud divinam providentiam haudquaquam esse peccato liberòs, qui pro iis rebus, quas contemni oportet, humana cæde polluti sunt. Imbibit istam doctrinam propinante Ambrosio in lib. 3. *De Officiis* c. 4. hisce verbis: *Non videtur quod vir christianus, & justus, & sapiens quarere sibi vitam aliena morte debeat: utpote qui etiamsi in latronem armatum incidat, ferientem referre non possit, ne dum salutem defendit, pietatem contamineat.* Hausit etiam ex Cypriano, qui in epist. 56. absolutè pronuntiat: *Occidere non licet, sed occidi necesse est: & in epist. 57. Occidere innocentibus nec nocentem liceat.*

legitima potestate, si ejus congruit personæ. Qui verò repelluntur aliquo terrore ne male faciant, etiam ipsis aliquid fortasse præstatur.

Mat. 5.39.

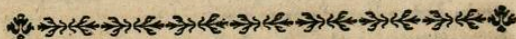
Hinc autem dictum est: *Non resistamus malo*; ne nos vindicta delectet, quæ alieno malo animum pascit; non ut correctionem hominum negligamus. Unde nec reus est mortis alienæ, qui suæ possessioni murum circumdlexerit, si aliquis ex ipsius ruinis percussus intereat. Neque enim reus est christianus, si bos ejus aliquem feriendo, vel equus calcem jaciendo aliquem occidat; aut ideo non debent christiani boves habere cornua, aut equus

Act. 23. 23.

ungulas, aut dentes canis? Aut verò quoniam Apostolus Paulus satis egit ut in tribunum notitiam perferretur, insidias sibi à quibusdam perditis præparari, & ob hoc deductores accepit armatos, si in illa arma scelerati homines incidissent, Paulus in effusione sanguinis eorum suum crimen agnosceret? Absit ut ea quæ propter bonum ac licitum facimus aut habemus, siquid per hæc præter nostram voluntatem cuiquam mali acciderit, nobis imputetur. Alioquin nec ferramenta domestica & agrestia sunt habenda, ne quis eis vel se vel alterum interimat: nec arbor, aut restis, ne quis se inde suspendat: nec fenestra facienda est, ne per hanc se quisque præcipitet. Quid plura commemorem, cum ea commemoranda finire non possim? Quid enim est in usu hominum bono ac licito, unde non possit etiam pernicies irrogari?

6. Restat, ni fallor, ut dicamus aliquid de illo viatore christiano, quem commemorasti victum famis necessitate, si nihil uspiam invenerit nisi cibum in idolio positum, ubi nullus alius est hominum, utrum ei satius sit fa-

fame emori, quàm illud in alimentum sumere: in qua quæstione, quoniam non est consequens, ut cibus ille idolothytum sit (potuit enim vel ab eis, qui ibi ab itinere divergentes corpus refecerant, oblivione seu voluntate dimitti, vel illic ob aliam causam quamlibet poni) breviter respondeo, aut certum est esse idolothytum, aut certum est non esse, aut ignoratur. Si ergo certum est esse, melius christiana virtute respuitur: si autem vel non esse scitur, vel ignoratur, sine ullo conscientie scrupulo in usum necessitatis assumitur.

DE SENTENTIA JACOBI

LIBER scu

EPISTOLA CLXVII.*

* Aliàs
XXIX.
quæ autem
167. erat.
nunc 89.

Augustinus Hieronymo, de loco qui est Jacobi 2. 10. Qui offenderit in uno, factus est omnium reus: multa admiscens de Stoicis, qui docebant, omnia peccata esse paria & quisquis haberet unam virtutem, habere omnes; qui careret una, nullam habere.

I. QUOD ad te scripsi, honorande mihi in Christo frater Hieronyme, quærens de anima humana, si nascentibus singulis novæ singulæ nunc usque fiunt, ubi peccati vinculum contrahant, quod per sacramentum gratiæ Christi etiam in infantibus recenter natis solvendum esse non dubitamus, cum in non

Scripta
verno tem-
pore anni.
415.

CAPUT I.